

ETİKET VE FİYAT LİSTELERİ İLE YERLİ ÜRETİM LOGOSU KULLANIMINA İLİŞKİN MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

Hatırlanacağı üzere, 18 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete’de Fiyat Etiketleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (“**18 Eylül 2018 tarihli Yönetmelik**”) ve 5 Ekim 2018 tarihli Resmî Gazete’de Fiyat Etiketinde Yerli Üretim Logosu Kullanımına İlişkin Tebliğ (“**Tebliğ**”) yayımlanmıştı. 18 Eylül 2018 tarihli Yönetmelik ve Tebliğ ile etiket ve fiyat listeleri, logo kullanımı ve sair hususlarda 28 Haziran 2014 tarihli Fiyat Etiketleri Yönetmeliği’nde (“**Yönetmelik**”) bulunmayan yeni düzenlemeler getirilmişti.

Söz konusu düzenlemeler ile tüketicilere sunulan mal ve hizmetlerin etiket ve listelerinde bulunması zorunlu olan hususlara, malın satış ve birim fiyatının uygulanmaya başlandığı tarih ve bunun yanı sıra üretim yeri Türkiye olan mallar için bakanlıkça tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işaretler de eklenmişti. Ayrıca, tarife ve fiyat listelerinin üzerindeki rakam ve harflerin de okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime ve işaretlerle karışıklığa sebebiyet vermeyecek şekilde olması, yanıltıcı ve aldatıcı bilgiler içermemesi öngörülmüştü.

27 Temmuz 2019 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan ve yayımı tarihinde yürürlüğe giren Fiyat Etiketleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (“**Değişiklik Yönetmeliği**”) ve Fiyat Etiketinde Yerli Üretim Logosu Kullanımına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (“**Değişiklik Tebliği**”) ile Tebliğ ve Yönetmelik’te özellikle etiket, fiyat listesi ve yerli üretim logosunun kullanımı konularında ilave değişiklikler yapılmıştır.

Değişiklik Yönetmeliği ve Değişiklik Tebliği ile yapılan önemli değişikliklerin özetini aşağıda takdim ediyoruz. [Değişiklik Yönetmeliği](#)’nin ve [Değişiklik Tebliği](#)’nin tam metinlerine ilgili bağlantılardan ulaşabilirsiniz.

1. Önemli Değişikliklerin Özeti

- Değişiklik Yönetmeliği’nin 1’inci maddesinde yapılan düzenleme ile Yönetmelik’in 4’üncü maddesinde “Yerli Üretim” tanımına yer verilmiştir. Yerli Üretim, sanayi işletmeleri¹ tarafından Türkiye’de üretilen malları, Türkiye’de üretilen el ve ev sanatları ürünleri ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tümüyle Türkiye’de elde edilen veya üretilen malları² ifade etmektedir. Yerli üretim logosu, sadece yerli üretimin tanımına uyan ürünler için kullanılabilir.

¹ Sanayi işletmeleri; 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununun 1’inci maddesinin birinci fıkrasında, bir maddenin vasfı, şekil, hassa veya terkiibini makine, cihaz, tezgah, alet veya diğer vasıta ve kuvvetlerin yardımı ile veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirmek veya bu maddeleri işlemek suretiyle devamlı ve seri halinde imal veya istihsal eden yerlerle madenlerin çıkarılıp işlendiği yerler olarak düzenlenmektedir.

² Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya ifadesinin kapsamı için 4458 sayılı Gümrük Kanunu’na [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

TURUNÇ

- Değişiklik Yönetmeliği'nin 2'nci maddesi ile Yönetmelik'in 5'inci maddesinin 1'inci fıkrası değiştirilerek, perakende olarak satışa arz edilen malların veya ambalajlarının ya da kaplarının üzerine bulunacak etiketlerin kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde yazılı, dijital veya elektronik şekilde konulabileceği düzenlenmiştir. Etiket konulmasının mümkün olmadığı hallerde ise aynı bilgileri kapsayan okunabilir ve görülebilir listelerin uygun yerlere asılması zorunluluğu devam etmektedir.
- Değişiklik Yönetmeliği'nin 2'inci maddesi ile Yönetmelik'in 5'inci maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilerek, cam, naylon, karton, kâğıt ve bunlara benzer maddelerden oluşan kutu, kova, şişe, kavanoz, poşet, torba ve benzeri ambalajlar içinde tüketiciye satılan malların etiketlerinde; satış fiyatları ile birim fiyatlarının aynı boyut ve renkte olma zorunluluğu kaldırılmıştır. Ek olarak, listelerde yer alan hizmetlere ilişkin tarifelerde hizmetin ayırıcı özelliği, tüm vergiler dâhil satış fiyatı ve bu fiyatın uygulanmaya başlandığı tarihin belirtilmesi gerekmektedir. Yine aynı maddede, yerli üretim logosu olan etiket ve fiyat listelerinde ayrıca üretim yerinin belirtilmesine gerek bulunmadığı düzenlenmiştir.
- Değişiklik Yönetmeliği'nin 3'üncü maddesi ile Yönetmelik'in 11'inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek, indirimli satış fiyatının, indirim öncesi satış fiyatıyla birlikte ve aynı büyüklükte gösterilmesi zorunluluğu kaldırılmış, indirimli satış fiyatının, önceki satış fiyatıyla birlikte görülebilir ve okunabilir şekilde gösterilmesi yeterli hale getirilmiştir.
- Değişiklik Tebliği'nin 2'inci maddesi ile Tebliğ'in 5'inci ve 4'üncü maddeleri değiştirilerek, yerli üretim logosu bulunan etiket ve fiyat listelerinde ayrıca üretim yeri belirtilmesi zorunluluğu ile her türlü etiket ve fiyat listesinde malın satış ve birim fiyatının değişiklik tarihine ilişkin ibarenin bulundurulma zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu durumda, etiket ve fiyat listelerinde aşağıdaki unsurların bulunması gerekmektedir:
 - Malın üretim yeri (yerli üretim logosu bulunuyorsa, belirtilmesine gerek yoktur),
 - Malın ayırıcı özelliği,
 - Malın tüm vergiler dâhil satış fiyatı,
 - Malın birim fiyatı,
 - Malın satış fiyatı ve birim fiyatının uygulanmaya başladığı tarih, ve
 - Üretim yeri Türkiye olan mallar için yerli üretim logosu.

2. Değişikliklerin Tam Metni

- a) Değişiklik Yönetmeliği ile Yönetmelik'te yapılan değişikliklerin mukayeseli olarak tam metni aşağıdadır:

- MADDE 4:** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

c) Etiket: ~~Bir~~Perakende satışa sunulan malın tüm vergiler dâhil satış fiyatı, ve birim fiyatı, üretim yeri ~~ile~~, ayırıcı özellikleri ve Yönetmelik ile belirlenen diğer zorunlu hususlar hakkında tüketicileri bilgilendirmek üzere bilgilendirme amacı ile kullanılan çeşitli boyut ve şekillerdeki fiyat etiketini,

1) Yerli üretim: 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen işletmeler tarafından Türkiye'de üretilen mallar, Türkiye'de üretilen

TURUNÇ

el ve ev sanatları ürünleri ile 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 18 inci maddesinde sayılan ürünlerden Türkiye’de elde edilen veya üretilen malları,

m) Yerli üretim logosu: Üretim yeri Türkiye olan mallar için Bakanlıkça tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işareti,

- **MADDE 5:** (1) ~~Perakende~~Satıcı tarafından perakende satışa arz edilen malların veya ambalajlarının yahut kaplarının üzerine kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde ~~tüketicinin ödeyeceği tüm vergiler dâhil satış fiyatı ve birim fiyatını gösteren, üretim yeri ve ayırıcı özelliklerini içeren yazılı, dijital veya elektronik~~ etiket konulması; etiket konulması mümkün olmayan hâllerde aynı bilgileri kapsayan listelerin ~~kolaylıkla~~ görülebilir ve okunabilir şekilde uygun yerlere asılması zorunludur. ~~Hizmetlerin tarife ve fiyatlarını gösteren listeler de bu madde hükmüne göre düzenlenerek asılır.~~

(4) Cam, naylon, karton, kâğıt ve bunlara benzer maddelerden oluşan kutu, kova, şişe, kavanoz, poşet, torba ve benzeri ambalajlar içinde tüketiciye satılan malların etiketlerinde; satış fiyatları ile birim fiyatlarının ~~aynı boyut ve renkte~~ kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde yazılması zorunludur.

(7) Hizmetlerin tarife ve fiyatlarını gösteren listeler de bu madde hükmüne göre düzenlenerek asılır. Hizmetlere ilişkin tarifelerde hizmetin ayırıcı özelliği, tüm vergiler dâhil satış fiyatı ve bu fiyatın uygulanmaya başlandığı tarihin belirtilmesi yeterlidir.

(8) Yerli üretim logosu bulunan etiketlerde ve fiyat listelerinde ayrıca üretim yerinin belirtilmesine gerek yoktur.

- **MADDE 11:** (1) İndirimli satışa konu edilen mal veya hizmetin indirimli satış fiyatı, indirimden önceki fiyatı, tarife ve fiyat listeleri ile etiketlerinde gösterilir. İndirimli satışa konu edilen mal veya hizmetin indirimden önceki fiyattan daha düşük fiyatla satışa sunulduğunun ispatı satıcı veya sağlayıcıya aittir. Yapılan indirimin miktarı veya oranı hesaplanırken indirimli satış fiyatından bir önceki satış fiyatı esas alınır.
- (2) Fiyat indirimine giren mal veya hizmetin etiket, tarife ve fiyat listelerinde, bu Yönetmeliğe göre yer alması gereken hususlara ek olarak, indirimli satış fiyatının, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak üzere malın veya hizmetin indirim öncesi satış fiyatıyla birlikte ~~ve aynı büyüklükte,~~ görülebilir ve okunabilir şekilde gösterilmesi zorunludur.

- b) Değişiklik Tebliği ile Tebliğ’de yapılan değişikliklerin mukayeseli olarak tam metni aşağıdadır:

- **MADDE 4:** (1) Bu Tebliğde geçen;
 - c) Etiket ve fiyat listesi: ~~Bir~~Perakende satışa sunulan malın tüm vergiler dâhil satış fiyatı, ~~birim fiyatı, satış~~ ve birim ~~fiyatının değişiklik tarihi, fiyatı,~~ üretim yeri, ~~Bakanlıkça tespit ve ilan edilen logo ile~~ ayırıcı özellikleri ve Yönetmelik ile belirlenen diğer zorunlu hususlar hakkında tüketicileri bilgilendirmek üzere bilgilendirme amacı ile kullanılan, ~~çeşitli boyut ve şekillerdeki~~ fiyat etiketini veya etiket konulması mümkün olmayan hâllerde aynı bilgileri kapsayan listeleri,
- **MADDE 5:** (1) Etiketlerde ve fiyat listelerinde aşağıda yer alan hususların bulunması zorunludur:
 - a) Malın üretim yeri,
 - b) Malın ayırıcı özelliği,

TURUNÇ

- c) Malın tüm vergiler dâhil satış fiyatı,
 - ç) Malın birim fiyatı,
 - d) Malın satış fiyatı ve birim fiyatının uygulanmaya başladığı tarih,
 - e) Üretim yeri Türkiye olan mallar için Bakanlıkça tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işaret.
- [\(2\) Yerli üretim logosu bulunan etiketlerde ve fiyat listelerinde ayrıca üretim yerinin belirtilmesine gerek yoktur.](#)

Yukarıda anılan hususlar, ilgili değişikliklerin genel bir değerlendirmesidir ve hukuki mütalaa niteliğinde değildir. Her türlü durum ayrıca incelenerek ve kendi özellikleri çerçevesinde değerlendirilmeli, hukuki yapı buna göre tertip edilmelidir.

Konuyla ilgili sorularınıza Dr. Esin Çamlıbel (ecamlibel@turunc.av.tr) ve Av. Nazlı Ecem Kütükçüler (ekutukculer@turunc.av.tr) memnuniyetle cevap verecektir.